

STRATEGIPLAN

2006 - 2010

R.BNP

STRATEGIPLAN 2006 - 2010

0.	INNLEDNING	1
1.	OM R.BUP ØST OG SØR – Mål, oppgaver og premisser	1
2.	Organisering.....	4
3.	Posisjonering i strategiperioden.....	5
4.	Oppgave I - Forsknings-, forsøks- og utviklingsvirksomhet.....	7
5.	Oppgave II - Undervisning og formidling.....	10
6.	Oppgave III - Helsefremmende og forebyggende arbeid	13
7.	Oppgave IV - Samarbeid.....	15

0. INNLEDNING

Strategiplanen for R.BUP Øst og Sør gir de strategiske prioriteringene innen perioden 2006-2010. Målsettingen med planen er:

- Innad
 - Være basis for utarbeidingen av hvert års virksomhetsplan
 - Gi viktige signaler innad i organisasjonen. Planen skal vise hvilke rammer som gjelder for driften, samt gi de ansatte mulighet til å være trygge og kreative innenfor disse rammene.
- utad
 - Å tydeliggjøre for våre brukere og samarbeidspartnere hvilke krav og forventninger de kan ha til oss.

Strategiplanen tydeliggjør både kontinuiteten og fornyelsen i vårt arbeid.

1. OM R.BUP ØST OG SØR – Mål, oppgaver og premisser

Regionsenter for barn og unges psykiske helse, Helseregion Øst og Sør (R.BUP Øst og Sør) er en stiftelse opprettet 18.11.1998 av Sosial- og Helsedepartementet, nå Helse- og Omsorgsdepartementet (HOD).

Regionsentrene for barn og unges psykiske helse¹ ble opprettet med bakgrunn i **St.meld. nr. 91 (1987-1988) Nasjonal helseplan**. Oppgavene var her definert som: "Hovudoppgåva for regionsenteret skal vere å sikre rekrutting ved å kvalifisere ulike faggrupper for klinisk verksemd i barne- og ungdomspsykiatrien. Senteret skal og drive forskning og fagleg utviklingsarbeid for å utvikle kunnskap relevant for barne- og ungdomspsykiatrisk praksis"

Senere er oppgavene endret og utdypet gjennom statlige styringssignal. I **St.prp.nr.1 for 2003** fremkom det at Regionsentrene for barn og unges psykiske helse (R.BUP) ville få utvidede oppgaver "Sentrene har vært rettet mot spesialisttjenesten, men har også kompetanse som er relevant i det forebyggende arbeidet for å styrke barn og unges psykiske helse, samt for utvikling av kommunale tilbud. Sentrenes mandat utvides fra 2003 til å gjelde utvikling av kompetanse på barn og unges psykiske helse generelt. Samarbeidet mellom R.BUP og kompetansemiljøer innen forebygging, barnevern og rus skal styrkes.

¹ Tidligere regionsentrene for barne- og ungdomspsykiatri

Kompetanseheving blant ansatte i kommunene og samarbeid mellom 1.- og 2.linjetjenestene må prioriteres”.

Det nye mandatet ble gjentatt og videreformulert i hhv Regjeringens strategiplan for barn og unges psykiske helse “...sammen om psykisk helse...” som ble lagt frem høsten 2003 , St.meld. nr 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge, Folkehelsepolitikken og i St.prp. nr 1 for 2004

R.BUP Øst og Sør endret 03.03.2004 sine vedtekter i henhold til dette. Stiftelsens vedtekter §2 og §3 gir R.BUP følgende mål og oppgaver:

R.BUP Øst og Sør skal bidra til å utvikle, kvalitetssikre og forvalte vitenskaplig og klinisk tverrfaglig kunnskap og kompetanse innen alle sentrale områder i arbeid med barn og unges psykiske helse og bidra til at slik kompetanse er tilgjengelig.

R.BUP Øst og Sør skal bidra til å øke rekrutteringen av personell til psykisk helsevern for barn og unge, styrke psykisk helsearbeid for barn og unge i kommunene og bidra til å styrke andre fagfelt av betydning for barn og ungdoms psykiske helse.

R.BUP Øst og Sør skal utvikle og drive utdanning, forskning, fagutvikling og informasjonsvirksomhet. Oppgavene utføres i et tverrfaglig perspektiv og på en slik måte at det bidrar til tverretattlig samarbeid med tjenesteytere i 1. og 2. linjetjenesten, andre kompetansesentre, universitet, høyskoler og andre relevante instanser.

R.BUPs oppgaver følger også av årlige tildelingsbrev med utgangspunkt i Stortingets budsjettvedtak.

Delmål og premisser for arbeidet

SHdir ga i **mai 2004** alle regionsentrene en ny oppdragsbeskrivelse. I denne blir premissene for regionsentrenes virksomhet definert som

Mestrings-, bruker- og helhetsperspektivet

Regionsentrenes virksomhet skal baseres på mestrings-, bruker- og helhetsperspektivet, slik disse omtales i Regjeringens strategiplan for barn og unge "...sammen om psykisk helse...". Mestringsperspektivet bygger på erkjennelsen av at evnene til å utvikle og å ta i bruk egne ressurser er en sentral faktor i personlig utvikling og til å bygge en god psykisk helse. Brukerperspektivet innebærer bl.a. at barn, unge og pårørendes behov, ønsker og forståelse av egen situasjon skal legges til grunn ved utformingen av tiltak og tjenester. Helhetsperspektivet innebærer å styrke opplevelsen av helhet i tjenester som ytes og hvordan Regionsentrene kan bidra til dette.

Kunnskap om psykisk helse/psykiske lidelser

Regionsentrenes virksomhet skal basere seg på oppdatert kunnskap vedrørende psykisk helse og psykiske lidelser. Dette inkluderer kunnskap om behandlingsmetoder og metoder for forebygging av psykiske lidelser.

Klinisk/praksisnær tverrfaglig kompetanse

Videre skal virksomheten bygges på klinisk/praksisnær tverrfaglig kompetanse. Gjennom systematisk og organisert samarbeid med praksisfeltet både i spesialisthelsetjenesten og i førstelinjetjenesten skal Regionsentrene bidra til å utvikle og forvalte vitenskapelig og tverrfaglig kompetanse innen alle sentrale områder i arbeid med barn og unges psykiske helse og bidra til at slik kompetanse er tilgjengelig. Aktiviteten skal tilpasses lokale, regionale og nasjonale behov.

Målene, delmålene og premissene for R.BUP skal konkretiseres gjennom vår virksomhet innen forskning og undervisning. Oppdragsbeskrivelsen definerer derfor våre virksomhetsområder for å oppfylle disse målene ved å beskrive fire hovedoppgaver for regionsentrene.

Disse fire oppgavene er:

Oppgave I Forsknings-, forsøks- og utviklingsvirksomhet

II Undervisning og formidling

III Helsefremmende og forebyggende arbeid

IV Samarbeid

R.BUP Øst og Sør lar derfor de definerte hovedoppgavene utgjøre disposisjonen for oppgavene i strategiplanen.

Andre relevante politiske føringer

- **Fagfeltet barn og unges psykiske helse og virksomhetsområdet psykisk helsevern for barn og unge** har endret seg. Kunnskapsgrunnlaget er utvidet og styrket. Det stilles strengere krav om høy produktivitet og dokumentert effekt av tiltak.
- **Opptrappingsplan for psykisk helse** (1999-2008) legger opp til en markant økning i "produksjonen" fra psykisk helsevern for barn og unge. En særlig utfordring for Regionsenteret er å bidra til den økte rekruttering, opplæring og utdanning som planen forutsetter.

- Opprettelsen av de fire **Regionale helseforetak** (2002) førte til at RBUPene fikk nye instanser – HFene og RHFene – å forholde seg til. De Regionale helseforetakene overtok fylkeskommunenes økonomiske forpliktelser i forhold til Regionsentrene og er som eier av helseinstitusjonene en viktig samarbeidspartner for sentrene.
- Høsten 2003 kom også konklusjonene i **Norges forskningsråds fagevaluering** av klinisk, epidemiologisk, samfunnsmedisinsk, helsefaglig og psykologisk forskning, som anbefaler at RBUP Øst og Sør konsentrerer seg om større forskningsprosjekter.
- **Nordlandsforskning** har på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet evaluert regionsentrenes virksomhet. RBUP Øst og Sør fikk gode tilbakemeldinger. Nordlandsforskning foreslår at SHDir vurderer hvorvidt det ville være tjenlig å gi de enkelte regionsentre nasjonalt ansvar for utvikling av forskning på bestemte områder.

Det landskapet Regionsenteret nå befinner seg i ser derfor svært annerledes ut enn det gjorde da forrige strategiplan ble utformet.

2. Organisering

R.BUP Øst og Sør er organisert som en selvstendig stiftelse, og Styret har instruksmyndighet i forhold til R.BUPs virksomhet. SHDir gir gjennom det årlige oppdragsbrevet instruksjon om oppgaver som forventes løst innen bevilgningsperioden. SHDir gir også regionsentrene prosjektbaserte oppdrag med mulighet til å bidra med faglig begrunnede premisser til beslutningstakere.

En sentral samarbeidspartner er Regionalt Råd som representerer R.BUPs brukere i praksisfeltet. De representerer HFene i regionen, privateide klinikker, 1.linjetjenesten, BUF etat, og brukerorganisasjonene. Andre sentrale samarbeidspartnere er Universitetet i Oslo, ulike høyskoler og andre forsknings-, utdannings- og kompetansesentra.

Sentrale samarbeidspartnere

De øvrige R.BUPene

Universitet og Høyskoler

Øvrige relevante kompetansemiljøer

RHF, HF i regionene

Barnevern, KS, Rusfeltet

Internasjonale forsknings- og utdanningsmiljøer

Oppdragsbeskrivelsen
Det årlige tildelingsbrevet

HOD
v/ SHDir

R.BUPs styre

R.BUPs administrasjon og fagavdelinger

Vedtekter
Årlig budsjett og virksomhetsplan
Rapportering til Styret
Rapporterer til SHDir

R.BUPs Regionale Råd

Behandler og gir råd til R.BUPs Virksomhetsplan og årsrapport

3. Posisjonering i strategiperioden

Organisering.

Ved drøfting og valg av fremtidig organisasjonsform har vi lagt følgende kriterier til grunn:

- hva som gir mest effektiv løsning av våre oppgaver
- hva gir høyest kvalitet på vår virksomhet
- hva kan gi mest synergi, samarbeid og arbeidsfordeling
- hva gir sikrest inntektsnivå,
- hva gir størst stabilitet, best legitimitet og anseelse

Alternativene som har vært drøftet er universitetsintegrering, Unirand tilknytning og RHF integrering, samt fortsette med dagens organisering som stiftelse.

Mål:

R.BUP Øst og Sør vil utvikle seg til en sterk og uavhengig aktør med nære samarbeidsrelasjoner til praksismiljøene og til de sentrale akademiske miljøene. Vi går inn for å arbeide videre som stiftelse.

Strategi:

R.BUP vil arbeide fram modell for delte stillinger i forhold til Universitetet i Oslo

R.BUP vil arbeide fram modell for stillinger med forankring i praksisfeltet

R.BUP vil styrke det konkrete samarbeidet med andre kompetansemiljøer som rusfeltet og barnevern gjennom samarbeidsavtaler og konkrete samarbeidsprosjekter.

R.BUP vil vurdere hvorvidt det fremkommer nye endrede betingelser som vil medfører nye vurderinger av hhv Unirand eller Universitetstilknytning.

Intern organisering

Mål:

R.BUP organiseres internt ut ifra prinsippet om tydelig ansvars plassering og fleksibel bruk av ressursene. Alle fast ansatte i R.BUP skal være identifisert med helheten i R.BUPs oppdrag

R.BUP skal ha nær kontakt med og klar relevans for praksisfeltet.

Strategi:

R.BUP vil ha en funksjonsbasert avdelingsstruktur (dvs. en forskningsavdeling, en undervisningsavdeling og en administrasjonsavdeling), men med fleksibilitet i bruk av ressursene.

Alle fast fagansatte utfører både forsknings-/ utviklingsoppgaver og undervisningsoppgaver. Arbeidskontrakten regulerer hvor stor andel av stillingen som skal gå til hhv hovedfunksjon og bifunksjon, noe som avgjør avdelingstilhørighet.

Alle ansatte skal bare ha én personalleder å forholde seg til, men rapporterer deloppgaver til den relevante prosjektleder.

Forholdet til praksisfeltet

Mål:

R.BUP vil fremstå som et senter med nær kontakt til og klar relevans for praksisfeltet

Strategi:

R.BUP vil legge til rette for at fast ansatte ved R.BUP gies anledning til bistilling/ deltidsstilling i praksisfeltet.

R.BUP vil videreutvikle driftsavtaler med flere tjenestesteder for kjøp av relevant praksisnær kompetanse

R.BUP vil engasjere klinikere i perioder for oppbygging av nye kompetanseområder i feltet og for korttidsoppdrag

Brukerperspektivet

Brukerperspektivet – som er et av de politiske premissene for vårt arbeid - omfatter både brukermedvirkning, brukerinvolvering og rettighetsperspektivet. Det bør derfor gjennomsyre våre temavalg, våre problemstillinger, og hvem som har innflytelse på vår praksis både innen kunnskapsoppbygging og formidling.

Mål:

R.BUP vil utforme en aktiv profilering av brukerperspektivet på ulike nivåer: Vi vil samarbeide med brukerorganisasjoner i utforming av planer og prosjekter, vi vil trekke brukere aktivt inn i vår formidling. Dette innebærer også å ha brukerrepresentanter med i referansegrupper, ressursgrupper og nettverk. Brukerinvolvering og etikk skal stå sentralt i R.BUPs aktivitet. R.BUP vil formidle betydningen av brukernes individualitet, kultur og kontekst i forhold til helse og behandling, og anerkjenne brukernes kunnskap

Tjenestestrategi

Oppgavene til regionsentrene er omfattende og lite avgrenset. Vi vil gjennom strategidokumentet tydeliggjøre strategiske prioriteringer og avgrensninger.

Vi kan ikke dekke alle relevante fagtemaer innen barn og unges psykiske helse, og må derfor velge

- hvilke fagområder eller temaer som skal dekkes
- på hvilket innsatsnivå våre bidrag skal utføres; hva vi selv skal drive av aktiv forskning og utdanning, hva vi skal bidra i som andre driver og hva vi skal vi stimulere til
- hvilken målgruppe vi skal ha tilbud til selv og eventuelt i samarbeid med hvem

Mål:

R.BUP skal ha en tydelig tjenesteprofil som gjør at brukere får tilgang på høykvalifisert kompetanse innen alle sentrale områder innen fagfeltet barn og unges psykiske helse.

Strategi:

Innen forskning vil R.BUP Øst og Sør selv ha klare fordypningsområder, men gjennom nettverk og samarbeid med andre forskningsinstitusjoner skal R.BUP kunne gi orientering om hvor temaer R.BUP selv ikke dekker, kan finnes

Innen undervisningen vil bredden innen alle sentrale tilstander og de mest sentrale behandlingsmetoder måtte dekkes. R,BUP Øst og Sør vil samarbeide med de andre regionsentrene om undervisningstilbud på områder vi ikke dekker selv.

R.BUPs hjemmesider vil til enhver tid ha oversikt både over egen produksjon og lenker til andre sentrale miljøer

Nasjonale oppgaver

R.BUP øst og sør vil sammen med de øvrige regionsentrene arbeide for både en regional dekning av sentrale områder innen feltet, men også for en nasjonal fordeling av fordypningsområder.

Mål:

R.BUP Øst og Sør vil ha noen spisskompetanseområder hvor senteret kan ta en ledende funksjon i forhold til kompetanseutvikling på landsbasis.

Strategi:

Periodens satsingsområder tar utgangspunkt i senterets kompetansegrunnlag, feltets behov og tar hensyn til nasjonal fordeling. Resilensforskning og sped- og småbarns psykiske helse er

områder hvor R.BUP vil utvikle en nasjonal spisskompetanse. Vi vil også videreutvikle forskning knyttet til angsttilstander som et særlig prioritert område. Periodens satsingsområder får betydning for rekrutteringen til institusjonen.

Internasjonal posisjonering

Mål

R.BUP vil arbeide for en større kontakt med det internasjonale miljøet både i forhold til vestlige land med like rammebetingelser som oss, og i forhold til utviklingsland med andre rammevilkår. Dette vil kunne styrke den internasjonale kompetansen, tverrkulturell forståelse, og muliggjøre større innsatsområder/flersenterstudier.

4. Oppgave I - Forsknings-, forsøks- og utviklingsvirksomhet

Sosial- og helsedirektoratets oppdragsbeskrivelse (2004):

Regionsentrene skal bidra til vitenskapelig grunnlag for psykisk helsearbeid hos barn og unge gjennom egen forskning og forskningssamarbeid med andre forskningsmiljøer, nasjonalt og internasjonalt.

Regionsentrene skal bidra til utviklingsarbeid og forsøksvirksomhet som forbedrer og utvider tilbudet til barn/unge og deres familier. Regionsentrene skal bidra til implementering av nye metoder og evaluering av slike.

Regionsentrene skal bidra til å heve forskningskompetansen i de kliniske og praksisnære miljøene.

Regionsentrene skal bidra til å utdanne forskere gjennom forvaltning av stipendiatstillinger og/eller gjennom samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner og tjenesteapparatet.

Regionsentrene kan bidra til å utdanne kandidater med dobbelt kompetanse, dvs doktorgrad og klinisk spesialitet.

Strategiske delmål og presiseringer:

- R.BUP skal bidra til økt kvalitet og kvantitet av forskning om barn og unges psykiske helse.
- RBUP skal produsere forskning av høy internasjonal kvalitet og ha bred kompetanse på ulike forskningsmetoder.
- RBUP skal bidra til en løpende og kritisk refleksjon om det vitenskapelige grunnlaget for psykisk helsearbeid hos barn og unge.
- RBUP skal bidra til utvikling og implementering av lokale forsknings-, forsøks- og utviklingsprosjekter. RBUP skal gi veiledning og aktivt stimulere til lokalbaserte forskningsnettverk.
- RBUP skal bidra til at nasjonale og internasjonale forskningsresultater omsettes til kunnskap som kan brukes i praktisk arbeid for barn og unges psykiske helse.
- R.BUP skal bidra til forskning som belyser mestring, som inkluderer brukerperspektiv og som også har et fokus på et integrert tjenestetilbud til barn og unge.
- R.BUP skal skape god infrastruktur for forskning internt og i forhold til samarbeidsprosjekter med praksisfeltet

Strategiske valg:

Vi vil:

- Bygge opp et solid forskningsmiljø som basis for stimuleringsaktiviteter som igjen vil medføre ønsket spredningseffekt. Et godt forskningsmiljø er også et viktig grunnlag for rekruttering, både av kompetente forskere og stipendiater og for å kunne oppnå ekstern finansiering av stipendiater og prosjekter.
- Aktivt stimulere internasjonal publisering
- Prioritere noen forskningstemaer for å utvikle enkelte sterke forskningsområder med høy akademisk standard. Vi vil spesielt utvikle forskning på angsttilstander, og forskning på beskyttelsesfaktorer og mestring. Vi vil samtidig fortsatt ta vare på bredde i tema, uten ambisjon om å dekke alle tema innenfor barn og unges psykiske helse. Vi vil fokusere innsatsen i forhold til noen tjenestetyper og steder
- Samarbeide med andre miljøer (forskningsmiljøer og kliniske miljøer) for å stimulere forskning og utviklingsarbeid i våre helseregioner. Vi vil prioritere rekruttering av forskere med praksiserfaring, spesielt når det gjelder den faste forskerstaben.
- Bidra i undervisning på RBUP og andre relevante undervisningsinstitusjoner med tanke på bedre integrering av undervisning og forskning. Vi vil også videreutvikle strategi for mer forskningsbasert undervisning i samarbeid med undervisningsavdelingen.
- Bidra til utredninger og høringer
- Bidra til utvikling av forskning som inkluderer brukerperspektiv, instrumenter for brukertilfredshet og prosjekter hvor brukere blir systematisk hørt
- Bidra til forskning på tjenestetilbudet til barn og unge som belyser samarbeid mellom instanser
- Legge forholdene godt til rette for drift av prosjekter, med adekvate støttefunksjoner og driftsmidler

Innsatsområder

Forskning om forebyggende arbeid, sped og småbarn, rus, epidemiologi og enkelte risikosituasjoner i forhold til barn og unges psykiske helse beskrives under Oppgave III: Helsefremmende og forebyggende arbeid.

Klinisk forskning

Nært samarbeid med det kliniske feltet er en forutsetning for god utvikling av klinisk forskning. Vi vil opprettholde forskning på et bredt spekter av kliniske tilstander, men vi vil sikte mot å prioritere klarere ut fra våre satsingsområder, fagfeltets behov for kunnskap og rekruttering av klinikere til forskning. Helseforetakene satser sterkt på forskning, hvilket innebærer nye og store muligheter for samarbeid og synergi.

Mål:

Seksjon for klinisk forskning skal

- bidra til å skape kunnskap av betydning for klinisk virksomhet
- bidra til at klinikker innen psykisk helsevern i større grad anvender forskningskunnskap i sin kliniske virksomhet
- ha nær tilknytning til klinisk virksomhet
- videreutvikle gode modeller for praksisnær forskning i regionen

Strategi:

Vi vil prioritere

- forskning knyttet til barn og unge med alvorlige tilstander og behandlingsbehov
- behandlingsforskning og forskning på tjenestetilbudet for barn og unge med psykiske lidelser
- videreutvikling av satsningsområdet angsttilstander hos barn og unge med klinikknære prosjekter, rekruttering av klinikere til prosjektene og oppbygging av sterke forskningsgrupper

- arbeid med forskningsmetoder og instrumenter (spørreskjema/intervju/tester/observasjoner) til bruk i klinisk praksis
- formidling av forskningsbasert kunnskap til praksisfeltet
- utvikle gode modeller for nær organisatorisk tilknytning til klinisk virksomhet gjennom pågående klinikknære prosjekter

Forskningskompetanse og forskeropplæring

Stimulering av forskning er en nøkkeloppgave for RBUP. Dette innebærer rekruttering til forskning, både til små praksisnære prosjekter og til større prosjekter og forskerutdanning. Vi skal bidra til å heve forskningskompetanse i praksisnære miljøer og til forskerutdanning for fagfolk fra alle relevante profesjoner. Vi skal stimulere interesse for forskning og utviklingsarbeid og bidra til gode prosjekter ved veiledning og forskeropplæring. Utviklingen i antall doktorgradsstipendiater er god, men det er fortsatt få med toppforskerkompetanse innenfor fagområder barn og unges psykiske helse.

Mål:

- R.BUP skal bidra til tverrfaglig forskerrekruttering til feltet barn og unges psykiske helse, på alle nivåer: doktorgradsstipendiater, postdoktornivå og toppforskernivå. Det er et mål at det blir flere toppforskere i feltet, med evne til stimulering og videreutvikling av forskningen og med legitimitet både i forhold til fagfelt og allmennhet.
- Et metodeorientert og åpent forskermiljø med bred kontaktflate utad, både nasjonalt og internasjonalt, hvor det er lett for nykommere å tilegne seg kunnskap og hvor det er rom for nytenkning, kreativitet, kritisk refleksjon og et bredt spekter av metodiske framgangsmåter.
- Et utadvendt forskermiljø rettet mot tverretattlig og tverrfaglig regional virksomhet vedr. barn og unges psykiske helse, lydhør for virksomhetenes behov for forskningsmetodisk opplæring og stimulans.

Strategi:

Vi vil prioritere

- å rekruttere forskere fra alle relevante profesjoner. Vi vil fokusere på og støtte at flere forskere fra våre fagfelt utvikler toppforskerkompetanse og lederkompetanse. Vi vil arbeide for en større grad av internasjonalisering ved forskningssamarbeid og internasjonal publisering og formidling
- Internt:
 - å bygge opp et godt fungerende system for metodisk støtte med veiledning, undervisning og interne møter tilpasset både nykommeres og seniorers behov.
 - å drive metodeorientert forskning og publisering i forhold til vår vurdering av fagfeltets behov og våre ressurser
- Regionalt rettet:
 - Å videreutvikle undervisningsprogram som tilbyr forskningsstimulans og metodeopplæring til relevante eksterne miljøene.
 - I samarbeid med HF eller andre regionale instanser, bygge opp stimuleringsprogram for deler av regionen.
- å videreutvikle psykometrikompetanse og godt system for en instrumentbase (spørreskjema/intervju og lignende), hvor vi skal ha ansvar for å drive forskning og opplæring i enkelte instrumenter, mens resten skal vi ha oversikt over. Vi skal foreta godt planleggings og prioriteringsarbeid som grunnlag for å velge hvilke instrumenter vi skal ha tyngst kompetanse og aktivitet i forhold til.
- videreutvikle fleksibel og variert nettverksvirksomhet knyttet til relevante metoder som et tilbud til både interne forskere og eksterne innen klinikk og førstelinje
 - som sikrer R.BUPs kontakt med gode miljøer nasjonalt og internasjonalt,
 - som sikrer at vi bidrar til å spre metodekunnskap
 - og som også kan gi R.BUP forskere ny inspirasjon og kunnskap

5. Oppgave II - Undervisning og formidling

Sosial- og helsedirektoratets oppdragsbeskrivelse (2004):

- a. **Regionsentrene skal** formidle oppdatert kunnskap om forskning og teori som er relevant for psykisk helsearbeid hos barn og unge til allmennheten og relevante instanser.
- b. **Regionsentrene skal** planlegge, gjennomføre og evaluere tiltak innen kompetanseheving og vedlikehold av kompetanse. Oppgavene kan utøves i egen regi, og i samarbeid med relevante partnere. Grunnlaget for utøvelsen av oppgavene er kunnskapsutvikling i samsvar med gjeldende faglige føringer og prinsipper, helsepolitiske målsettinger og aktuelle behov i befolkningen.
- c. **Regionsentrene skal** ha en sentral rolle i å utvikle og kvalitetssikre videre- og etterutdanning av fagpersonell på alle arenaer innen feltet barn og unges psykiske helse. Regionsentrene skal drive videre- og etterutdanninger og har et spesielt ansvar for spesialistutdanningene.
- d. **Regionsentrene kan** bidra til grunnutdanningene for aktuelle faggrupper, spesielt med tanke på rekruttering og fokusering på barn og unges psykiske helse.

Strategiske delmål for undervisningsvirksomheten:

- R.BUP skal gjennom sin undervisnings- og formidlingsvirksomhet bidra til at kvaliteten og tilgjengeligheten på tjenestetilbudet til barn, unge og familier i regionen blir best mulig.
- R.BUP skal formidle oppdatert kunnskap fra nasjonal og internasjonal forskning.
- Undervisningen ved RBUP skal ha høy vitenskapelig og pedagogisk kvalitet og være nyttig og relevant i den kliniske hverdagen.
- R.BUP skal bidra til å dekke regionens behov for kvalifisering av personell og tar et spesielt ansvar for å utdanne tilstrekkelig antall spesialister i forhold til behovet i helseregionen.
- R.BUP skal bidra til vedlikehold av spesialistkompetanse og inspirere og oppdatere senioren i faget.
- R.BUP skal stimulere lokale og regionale fagnettverk.
- Utdanningene skal heve kompetanse som er profesjonsspesifikk, tverrfaglig og fellesfaglig for å skape felles forståelse av oppgavene overfor den enkelte, bedre samarbeidsforhold og samtidig fremme trygg profesjonsidentitet.

Strategiske valg

Målgrupper

- R.BUP vil drive og stimulere til kompetanseheving og fagutvikling for alle faggrupper og ofte på tvers av profesjongrensene og etater. *
- Utdanninger og seminarer skal rekruttere fra kommunale allmenntjenester og spesialisthelsetjenester, og R.BUP gir tilbud både til nyutdannede og seniorer i feltet.
- R.BUP skal bidra i grunnutdanninger for å rette fokus mot barn og unges psykiske helse og øke rekrutteringen til feltet.

Innhold

- R.BUP vil prioritere spesialistutdanninger og fordypning i behandlingsmetoder og utvalgte fagområder.

- Undervisning i utredning, behandlingskompetanse og helhetstenkning prioriteres. I tillegg vektlegges forebyggende arbeid, tverrfaglighet og styrking av tverretattlig samarbeid. Helhet, brukerinvolvering og mestring skal være sentrale perspektiver i R.BUPs virksomhet.
- R.BUP utdanner i og formidler et bredt spekter av metoder for behandling, utredning og evaluering basert på ulike teoretiske tilnæringer. R.BUP vektlegger variert aktivitet i våre kompetansehevende tiltak, det vil si både langsgående ressurskrevende utdanninger, enkeltstående kurs, nettverk og prosjektarbeid.
- R.BUP vil ta vare på bredde i undervisningstemaene i forhold til kunnskap alle må ha, og samtidig velge noen prioriterte undervisningstemaer for å møte aktuelle behov.
- Grunnlaget for R.BUPs undervisningsvirksomhet og prioriteringer skal være eksplisitt og baseres på solid forskning og mangfoldig klinisk erfaring. R.BUP vektlegger å styrke kompetansen i å forvalte og kritisk evaluere forskningsresultater og utviklingen av en integrert fagetikk.

Brukerinvolvering og etikk

- Brukerinvolvering og etikk er sentralt i R.BUPs aktivitet. R.BUP vil formidle betydningen av brukernes individualitet, kultur og kontekst i forhold til helse og behandling og anerkjenne brukernes kunnskap.
- Det er et strategisk mål for denne perioden å rapportere årlig på omfang og former for brukerinvolvering i vår undervisningsvirksomhet.
- R.BUP vil bidra til økt forståelse av hva brukerperspektiv og brukerinnyflytelse innebærer i behandlingssituasjonen og integrere erfaring og forskning om brukerinvolvering.
- R.BUP vil prioritere nyansering, etikk, muligheter og utfordringer knyttet til hvem brukere er og former for involvering i undervisning og klinikk.

Organisering

- R.BUP vil selv drive videre- og etterutdanninger i samsvar med regionenes behov og samtidig søke å stimulere utdanningsinstitusjoner, helseforetak og andre til i økende grad å dekke regionenes behov.
- R.BUP vil drive og bidra til undervisning lokalt som samler geografiske samarbeidende miljøer gjennom lokal kompetanse, ressurser og arenaer. R.BUP vil knytte til seg personer fra ulike deler av regionene og drive lokale grupper knyttet til utdanningene.
- Undervisningsavdelingens ansatte og engasjerte er involvert i forsknings- og utviklingsarbeid. Resultater, perspektiver og problemstillinger fra forskning ligger til grunn for og integreres i undervisningen. Økt fokus på forskningsdeltakelse, utviklingsarbeid og skriftlighet vil vurderes i utdanningstilbudene. Tiltak som stimulerer til forskning på videreutdanning prioriteres.
- I samarbeid med R.BUPs forskningsavdeling skal undervisningsavdelingen rekruttere og styrke sitt personell for å få bred erfaring fra praksis, undervisning og forskning.
- Kompetansehevende tiltak utvikles, gjennomføres og evalueres i nært samarbeid med brukere, kandidater, veiledere og praksisfeltet.

Kvalitetssikring

- Evaluering av kompetansehevende tiltak vektlegges. Relevante parametere er læringsutbytte, undervisningskvalitet, ressursbruk, eksponering for andre faggrupper og fagfolk fra andre deler av tjenesteapparatet og brukerevalueringer med tilfredshets- og endringsmål. Multimode, multiinformantprinsipp og ekstern evaluering anvendes.
- Prioriteringer og gjennomføring av R.BUPs undervisningsoppgaver forutsetter nær kontakt med praksisfeltet og lokal forankring. Faglige vurderinger og gjennomføring av virksomheten forutsetter at R.BUP har et sterkt fagmiljø med både klinisk-, undervisnings- og forskningskompetanse og en tilstrekkelig stor stabil kjerne av fast ansatte. I tillegg må virksomheten baseres på utstrakt grad av samarbeid.
- Undervisningstilbudene skal i størst mulig grad få nasjonale og internasjonale godkjenninger i samarbeid med andre institusjoner.

Innsatsområder

Spesialistutdanning

R.BUP har nylig gjennomført en stor reform i den 3-årige spesialistutdanningen for alle profesjoner i fagfeltet som preger denne perioden.

Mål:

- Drive godkjente kliniske spesialistutdanninger innen barn og unges psykiske helse som er av høy kvalitet og i overensstemmelse med regionenes behov og R.BUPs mål og verdier.
- Utdanningene skal vektlegge forskningsgrunnlaget for behandling slik at kandidatene kan forvalte og kritisk vurdere forskningsresultater.
- Kandidatene skal utvikle en integrert fagetikk og evne til refleksjon.
- Utdanningen skal styrke kandidatenes evne til selvrefleksjon, til å kunne se egen begrensning og søke bistand når nødvendig. Den skal bidra til økt tverrfaglig kompetanse og at profesjonene tydeliggjør sin profil.

Strategi

- Gjennomføre og evaluere ny 3-årig spesialistutdanning med fordypning i behandlingsmetode.
- Opptak av nye kandidater hvert år, med alle faggrupper som arbeider med barn og unges psykiske helse inkludert.
- Spesialistutdanningens innhold og pedagogiske form videreutvikles og evalueres.

Utdanninger i behandlingsmetoder og utvalgte fagområder

Mål

R.BUP skal ha undervisningstilbud innen sentrale, aktuelle eller forsømte fagfelt og behandlingsmetoder som gir inngående og kritisk kunnskap og solide praksisferdigheter. Utdanningene i behandlingsmetoder og spesifikke fagområder utvikles i nært samarbeid med spesialistutdanningen.

Strategi

- R.BUP skal tilby ett og toårige fordypninger med veiledning innen ulike behandlingsmetoder Disse følger retningslinjer for klinisk godkjenning av spesialister og en prosessorientert rettleiding for hva kandidaten skal ha erfart og mottatt veiledning på i løpet av utdanningen.
- Fordypninger skal prioriteres i faser med planlegging, gjennomføring og evaluering, slik at ikke alle metoder er tilgjengelig til enhver tid.

Seniorutdanning

Mål

Gjennom spesielt tilpassede utdanningstilbud skal R.BUP bidra til å opprettholde og videreutvikle spesialisters kompetanse og kvalifisere veilednings- og undervisningsoppgaver.

Strategi

- Områder hvor R.BUP skal ha seniortilbud vil bl.a. bestemmes av uttalte behov fra feltet, ønsker fra oppdragsgiver og forskningsresultater.
- Seminarer og utdanninger om spiseforstyrrelser, familieterapi, traumebehandling, veileder- og lærerutdanning og skriftlig formidling.
- Prioritere samarbeid med kompetanseinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt og styrke å styrke nasjonale og internasjonale nettverk gjennom valg av undervisere, undervisningsform og studieturer.

Kurs

Mål

R.BUP skal ha enkeltstående kurs og kursrekker av høy kvalitet om aktuelle temaer for å bidra til faglig oppdatering og bedre samarbeid, uten at de er del av langsgående utdanninger.

Strategi

- Temaene for kursene og seminarer skal bestemmes av etterspørsel fra feltet, oppdragsgiver og R.BUPs vurdering av behov, men vi vil prioritere faglig bredde og kvalitet.
- Det skal hvert år arrangeres kurs som er åpne for alle profesjoner, og der det er mulig kan de også tilbys studenter i grunnutdanninger.

Formidling

R.BUP skal produsere og formidle kunnskap til allmennheten og utvalgte målgrupper, både innen kliniske miljøer, forskningsmiljøer og utdanningsmiljøer gjennom solid skriftlig og muntlig formidling av kunnskap og utfordringer i internasjonale og nasjonale tidsskrifter, media, konferanser og andre fora. RBUP vil at ansattes bidrag i ulike sammenhenger skal tydeliggjøres og berømmes.

R.BUP vil utarbeide en egen kommunikasjons- og formidlingsstrategi, inkludert en styrking av vår mediestrategi. Aktiv deltakelse i samfunnsdebatt og bruk av media er viktige virkemidler og RBUP vil arbeide for å fremme en nyansert og kritisk debatt i både i fagmiljøer og det offentlige rom.

R.BUPs bibliotek spiller en viktig rolle. Styrking av RBUPs bruk av Internett og nettbasert undervisning vil prioriteres

6. Oppgave III - Helsefremmende og forebyggende arbeid

Sosial- og helsedirektoratets oppdragsbeskrivelse (2004):

Regionsentrene skal utvikle kompetanse i helsefremmende arbeid og forebygging av psykiske problemer, både ut fra et individ- og et samfunnsperspektiv.

Regionsentrene skal selv og i samarbeid med andre forskningsmiljøer, drive forskning og utviklingsarbeid med relevans for både 1. og 2. linjetjenesten og bidra til at ny kunnskap tas i bruk.

Kompetanseutvikling rettet mot kommunale tjenester og forebygging

Mål:

- R.BUP skal samle og formidle relevant kunnskap om helsefremmende arbeid og forebygging av psykiske problemer blant barn og unge. Senteret skal være et supplement til eksisterende fagmiljøer innen helsefremmende og forebyggende arbeid, og skal utvikle samarbeidet med disse.
- R.BUP skal drive og bidra til kompetanseheving, innen kommunale tjenester, forebyggende tiltak, tverretattlig samarbeid og samordning av tilbud til barn, unge og familier.

Strategi:

- Styrke kursseksjonen og utvide kompetansehevende tiltak innen forebygging og kommunale tjenester.

- Integrere helsefremmende arbeid, forebygging, resiliens, samarbeid og andre relevante temaer i utdanningene.
- Å utvikle samarbeid med kommuner og andre relevante instanser.
- Prioritere noen temaer for prosjekter, undervisning og nettverk for å møte udekkede behov og stimulere til økt aktivitet.

Forsknings- forsøks- og utviklingsarbeid rettet mot forebyggende og helsefremmende arbeid

Innsatsområder

R.BUPs utvidede mandat vektlegger forskning på psykisk helse hos barn og unge generelt, og på forebyggende tiltak og helsefremmende arbeid. Dette er et meget stort felt, hvor det er en utfordring å utvikle en god strategi for hvordan RBUP best kan bidra. Vår satsing på forskning innen feltet er i en oppbyggingsfase. Det blir viktig å kartlegge hvilke andre aktører vi kan samarbeide med, og hvilke tema, aldersgrupper og arenaer vi skal prioritere. R.BUP Nord har et spesielt ansvar i forhold til forskning på forebyggende tiltak, og vi skal ha nært samarbeid med RBUP Nord. Det blir i tillegg viktig å etablere samarbeid med det brede spekter av kommunale tjenester og forskningsinstitusjoner knyttet til kommunale tjenester.

En forutsetning for å iverksette målrettede forebyggende og helsefremmende tiltak er at vi har epidemiologisk kunnskap om utbredelse av psykiske vansker blant barn og unge. Kartlegging av risiko- og beskyttelsesfaktorer, kunnskap om resiliens og mestring er av særlig betydning innen helsefremmende og forebyggende arbeid. Videre er kunnskap om hvordan ulike forebyggende tiltak fungerer og evaluering av tiltak prioriterte områder.

Forebyggende tiltak

Mål

Vi skal

- Utvikle kunnskap om helsefremmende og forebyggende tiltak
- Ha samarbeid om forskning og utviklingsarbeid med andre kompetanseinstitusjoner og kommunalt praksisfelt som arbeider for å fremme barn og unges psykiske helse

Strategi

Vi vil prioritere

- gradvis oppbygging av forskning på forebyggende tiltak, med valg av temaområder og arenaer. Vi vil i første omgang satse på skolebaserte prosjekter rettet mot emosjonelle vansker
- å etablere samarbeid med noen instanser og enkelte kommuner, i første omgang PP-tjeneste og skolehelsetjeneste om forskning og utviklingsarbeid
- å etablere samarbeid med R.BUP Nord og de andre R.BUP-ene og med andre kompetansemiljøer om forskning på forebyggende tiltak
- å utvikle forskning om sped- og småbarns psykiske helse, kfr Nasjonalt kompetansenettverk om sped- og småbarns psykiske helse.

Epidemiologi

Mål:

Vi skal

- Videreutvikle epidemiologisk forskning

Strategi:

Vi vil prioritere

- å styrke vår kompetanse ved å tilføre ressurser og videreføre eksisterende prosjekter samt etablere samarbeid med store befolkningsundersøkelser som kan belyse problemstillinger knyttet til vårt mandat og bidra til metodekunnskap

- å drive og bidra til forskning rettet mot risikogrupper og risikosituasjon

Resiliens og mestring

R.BUP driver mange prosjekter på resiliens og mestring og fikk i 2005 midler fra NFR til 5-årig forskningssatsing på dette feltet.

Mål:

- Gjennomføre forskningsprosjekt og nasjonal og internasjonal nettverksbygging i samsvar med NFR søknad
- Bidra til mer kunnskap om resiliens og mestring

Strategi:

- Videreutvikle internt miljø og eksterne nettverk for forskning på resiliens-faktorer og mestring

Nasjonalt kompetansenettverk for sped- og småbarns psykiske helse

R.BUP er gitt i oppgave å etablere et nasjonalt kompetansenettverk for sped- og småbarns psykiske helse. Dette innebærer økt satsing på forskning på dette feltet.

Mål

- Bidra til kunnskap om sped- og småbarns psykiske helse og egnede forebyggende tiltak og behandlingstiltak

Strategi:

Bygge opp internt forskningskompetanse og prosjekter som dreier seg om sped- og småbarns psykiske helse

- Etablere nettverkskompetansesenter sammen med undervisningsavdelingen
- Samarbeide med helsestasjoner, barneavdelinger, barnevern og BUP om forskning og utviklingsarbeid
- Etablere et nasjonalt kompetansenettverk

7. Oppgave IV - Samarbeid

Sosial- og helsedirektoratets oppdragsbeskrivelse (2004):

Regionsentrene skal tilstrebe forsknings- og undervisningssamarbeid med de andre regionsentrene, forsknings- og utdanningsinstitusjoner på nasjonalt nivå, herunder Nasjonalt Folkehelseinstitutt og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, universitet og høyskoler, samt andre relevante nasjonale kompetansesentre.

Regionsentrene skal videre samarbeide med kompetansemiljøer på regionalt nivå som bl.a. Barnevernets utviklingssentre og kompetansesentre innen rus.

Regionsentrene skal gjennom sin utdannings- og forskningsvirksomhet bidra til økt og systematisk samarbeid lokalt om barn og unges psykiske helse innen tilstøtende fagfelt, som for eksempel skole, barnevern og familievern.

Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

- R.BUP skal samarbeide nasjonalt og internasjonalt på områdene forskning og undervisning gjennom samarbeidsavtaler, nettverk og prosjekter.

- Samarbeid med de andre regionsentrene skal prioriteres gjennom felles møter, prosjektsamarbeid, gjensidig bistand og bistillinger.
- R.BUP vil spesielt ta initiativ til og videreutvikle samarbeid som er nyttig for våre prioriterte innsatsområder og til samarbeid som fører til etablering av lokale nettverk.
- R.BUP arbeider for en større grad av internasjonalisering av undervisningen gjennom samarbeid, sammenligning og tilpasning til internasjonale standarder.
- Undervisningstilbudene skal i størst mulig grad få nasjonale og internasjonale godkjenninger i samarbeid med profesjonsforeningene, myndigheter og internasjonale institusjoner. Der det er mulig skal R.BUPs utdanningstilbud kunne inngå i mastergrader og i doktorgradsprogrammer i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner.
- R.BUP vil videreutvikle samarbeid med brukerorganisasjoner gjennom gjensidig bidrag i råd og utvalg, arrangementer, prosjekter og nettverk.
- R.BUP vil videreutvikle virkemidler for å styrke brukeinvolveringen i undervisning, forskning og klinikk, for eksempel systematisk gjennomføre involvering av brukere eller representanter for brukere i referansegrupper, i planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning og som undervisere.

Samarbeid med regionale kompetansemiljøer

- R.BUP skal etablere samarbeid om forskning med helseforetak og RHF, både på overordnet, strategisk plan, om prosjekter og andre aktiviteter, samt om delte stillinger
- R.BUP skal etablere samarbeid med kompetansemiljøer innen rus og barnevern

Lokalt samarbeid om barn og unges psykiske helse

- R.BUP skal i sitt arbeid bidra til økt tverrfaglighet og tverrsektorielt samarbeid ved tverrfaglig og tverretattlig undervisning, og via helsetjenesteforskning og annet samarbeid om forskning lokalt.
- R.BUP vil søke å bidra med lokale kurs for samarbeidende etater ut ifra forespørsel